

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2007

Utgiven i Helsingfors den 19 april 2007

Nr 417—422

INNEHÅLL

Nr		Sidan
417	Barnskyddslag	1323
418	Lag om ändring av folkhälsolagen	1350
419	Lag om ändring av lagen om specialiserad sjukvård	1351
420	Lag om ändring av 50 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet	1352
421	Lag om ändring av namnlagen	1353
422	Lag om ändring av 7 och 12 b § i lagen om förvaltningsdomstolarna	1354

Nr 417

Barnskyddslag

Given i Helsingfors den 13 april 2007

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Lagens syfte är att trygga barnets rätt till en trygg uppväxtmiljö, en harmonisk och mångsidig utveckling samt till särskilt skydd.

2 §

Ansvar för barnets välfärd

Barnets föräldrar och andra vårdnadshavare har huvudansvaret för barnets välfärd. Barnets föräldrar och andra vårdnadshavare skall trygga en harmonisk utveckling och välfärd för barnet enligt lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/1983).

Myndigheter som arbetar med barn och familjer skall stödja föräldrar och vårdnads-

havare i deras uppgift som fostrare samt sträva efter att erbjuda familjen nödvändig hjälp tillräckligt tidigt samt vid behov hänvisa barnet och familjen till barnskyddet.

Barnskyddet skall stödja föräldrarna, vårdnadshavarna och andra personer som svarar för barnets vård och fostran i fostran av och omsorg om barnet genom att ordna behövliga tjänster och stödåtgärder. Under de förutsättningar som anges nedan i denna lag kan ett barn placeras utom hemmet eller andra åtgärder vidtas för att vården och omsorgen om barnet skall kunna ordnas.

3 §

Barnskydd

Barnskydd är barn- och familjeinriktat barnskydd. Dessutom ordnar kommunen förebyggande barnskydd enligt 2 kap. för att främja barns och unga personers välfärd.

Det barn- och familjeinriktade barnskyddet består av utredning av behovet av barnskydd,

RP 252/2006
ShUB 59/2006
RSv 309/2006

stödåtgärder inom öppenvården, brådskande placering och omhändertagande av barn samt därtill ansluten vård utom hemmet och eftervård.

Genom förebyggande barnskydd främjas och tryggas barns uppväxt, utveckling och välfärd samt ges stöd i föräldraskapet. Förebyggande barnskydd är även särskilt stöd som ges inom ramen för kommunens andra tjänster, såsom vid rådgivningsbyråerna för mödravård och barnavård samt inom annan hälsovård, dagvård, undervisning och ungdomsarbete då barnet eller familjen inte är klient inom barnskyddet.

4 §

Centrala principer för barnskyddet

Barnskyddet skall främja barnets gynnsamma utveckling och välfärd. Barnskyddet skall stödja föräldrarna, vårdnadshavarna och andra personer som svarar för barnets vård och fostran i fostran av och omsorg om barnet. Barnskyddet skall sträva efter att förebygga barnets och familjens problem samt att tillräckligt tidigt ingripa i problem som observerats. Vid bedömningen av behovet av barnskydd och vid genomförandet av barnskydd skall barnets bästa beaktas i första hand.

Vid bedömningen av barnets bästa skall uppmärksamhet fästas vid hur olika åtgärdsalternativ och lösningar garanterar barnet

1) en harmonisk utveckling och välfärd samt nära och fortgående mänskliga relationer,

2) möjlighet till förståelse och ömhet samt övervakning och omsorg i enlighet med ålder och utvecklingsnivå,

3) en utbildning som motsvarar barnets anlag och önskemål,

4) en trygg uppväxtmiljö samt fysisk och psykisk integritet,

5) utveckling till självständighet och mognad till ansvarsfullhet,

6) möjlighet att delta och påverka i frågor som gäller barnet självt samt

7) hänsyn till språklig, kulturell och religiös bakgrund.

Inom barnskyddet skall tillvägagångssättet vara så finkänsligt som möjligt och i första

hand innebära stödåtgärder inom öppenvården, om inte barnets bästa kräver annat. När barnets bästa kräver vård utom hemmet, skall sådan ordnas utan dröjsmål. Vård utom hemmet skall ordnas så att strävan efter att återföreningarna familjen beaktas utifrån barnets bästa.

5 §

Barns och unga personers åsikt och önskemål

Ett barn skall enligt sin ålder och utvecklingsnivå tillförsäkras rätten att få information i ett barnskyddsärende som rör barnet och möjligheten att framföra sina åsikter i ärendet. Då behovet av barnskydd bedöms, då beslut fattas om ett barn eller en ung person och då barnskydd genomförs, skall särskild uppmärksamhet fästas vid barnets eller den unga personens åsikter och önskemål.

6 §

Barn och ung person

Som barn anses i denna lag den som inte fyllt 18 år och som ung person den som är 18—20 år.

2 kap.

Främjande av barns och ungas välfärd

7 §

Att ge akt på och främja barns och ungas välfärd

Det organ som ansvarar för socialvården i kommunen och de övriga kommunala myndigheterna skall i samarbete ge akt på och främja barns och unga personers välfärd samt avhjälpa och förebygga missförhållanden i dem.

Det organ som ansvarar för socialvården skall förmedla information om barns och unga personers uppväxtförhållanden och sociala problem samt ge sakkunnighjälp till andra myndigheter och till kommunens invånare och i kommunen verksamma organisationer.

8 §

Utvecklande av service och stöd vid fostran

Kommunen skall, då den ordnar och utvecklar social- och hälsovården och undervisningsväsendet samt annan för barn, unga personer och barnfamiljer avsedd service, se till att föräldrarna, vårdnadshavarna och andra personer som svarar för barns vård och fostran därigenom får stöd i fostran av barn och att barns, unga personers och barnfamiljers behov av särskilt stöd därigenom klarläggs. Kommunen skall vid behov ordna verksamhet som stöder barn och unga personer i behov av särskilt stöd.

Då servicen ordnas och utvecklas bör särskild uppmärksamhet ägnas barns och unga personers behov och önskemål.

9 §

Stöd för skolgången

För att förebygga och övervinna sociala och psykiska svårigheter som hänför sig till skolgången och elevernas utveckling skall kommunen för eleverna inom den förskoleundervisning, grundläggande utbildning och påbyggnadsundervisning samt förberedande undervisning som avses i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) ordna skolpsykolog- och skolkuratorstjänster som ger adekvat stöd och handledning. Tjänsterna skall även främja ett bättre samarbete mellan hem och skola.

Den utbildningsanordnare som avses i 7 och 8 § i lagen om grundläggande utbildning svarar för att de tjänster som avses i 1 mom. ordnas för dess elever.

10 §

Beaktande av barn i service som riktar sig till vuxna

Om en vuxen får social- och hälsovårdsservice, i synnerhet vård på grund av rusmedelsmissbruk eller mentalvårdstjänster, och hans eller hennes förmåga att samtidigt fullt ut svara för barnets vård och fostran därvid anses försvagad eller om en vuxen avtjänar ett frihetsstraff och har ett barn i sin

vård och fostran, skall även barnets behov av vård och stöd utredas och tryggas.

Social- och hälsovårdsmyndigheterna skall vid behov ordna tjänster som är nödvändiga för att gravida kvinnor och deras ofödda barn skall ges särskilt skydd.

3 kap.

Ordnande av barnskydd

11 §

Ordnande och utvecklande av barnskydd

Kommunen skall se till att förebyggande barnskydd samt barn- och familjeinriktat barnskydd till sin innebörd och omfattning ordnas såsom behovet i kommunen förutsätter. Barn- och familjeinriktat barnskydd skall ordnas i tillräcklig utsträckning vid de tider på dygnet det behövs.

Barnskyddet skall vara av sådan kvalitet att det garanterar barn och unga personer som är i behov av barnskydd samt deras familjer den hjälp och det stöd de behöver.

I kommunens sköts uppgifter i anslutning till verkställigheten av barnskyddet av det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) (*det organ som ansvarar för socialvården*). Det organ som ansvarar för socialvården skall, då det ordnar barnskyddet, vid behov samarbeta med kommunens olika förvaltningar, andra myndigheter och med andra kommuner och samkommuner samt andra sammanslutningar och anstalter som ordnar service så att tillräcklig service som motsvarar behovet kan ordnas och sakkunskap tryggas i kommunen.

12 §

Plan för att ordna och utveckla barnskyddet

Kommunen eller flera kommuner tillsammans skall göra upp en plan över kommunens eller kommunernas verksamhet för att främja barns och unga personers välfärd samt ordna och utveckla barnskyddet. Planen skall godkännas i respektive kommuns kommunfullmäktige och ses över minst vart fjärde år. Planen skall beaktas när en budget och eko-

nomiplan enligt 65 § i kommunallagen (365/1995) görs upp.

Planen skall innehålla uppgifter för planperioden om

1) barns och unga personers uppväxtförhållanden och välfärdssituation,

2) åtgärder och tjänster som främjar barns och unga personers välfärd och förebygger problem,

3) behovet av barnskydd i kommunen,

4) resurser som skall reserveras för barnskyddet,

5) tillgängligt servicesystem inom barnskyddet för skötseln av uppgifter enligt barnskyddslagen,

6) ordnande av samarbete mellan olika myndigheter samt sammanslutningar och anstalter som producerar tjänster för barn och unga, samt om

7) genomförandet och uppföljningen av planen.

13 §

Tjänsteinnehavare som beslutar om barnskyddsåtgärder

I ärenden som gäller omhändertagande samt vård utom hemmet enligt 43 § 1 mom., upphörande av omhändertagande enligt 47 § samt inledande och förlängning av särskild omsorg enligt 72 § 2 mom. utövas beslutanderätten av en ledande tjänsteinnehavare inom socialvården som bestäms enligt kommunens instruktion och som har den behörighet som avses i 10 § 1 mom. i lagen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården (272/2005). En ledande tjänsteinnehavare kan även förordna en annan tjänsteinnehavare som har den behörighet som avses i 10 § 1 eller 2 mom. eller 3 § i den nämnda lagen att utöva beslutanderätt. Denne får inte vara den i 3 mom. avsedda tjänsteinnehavare som ansvarar för barnets angelägenheter. En ledande tjänsteinnehavare eller en av denna förordnad tjänsteinnehavare beslutar även om ansökningar som gäller undersökning av barn enligt 28 § samt omhändertagande och därtill ansluten vård utom hemmet enligt 43 § 2 mom.

Beslutanderätt enligt 38 och 39 § i ärenden som gäller brådiskande placering och begräs-

ning av kontakter enligt 63 § 2 mom. i brådiskande fall utövas av en tjänsteinnehavare som förordnas av det organ som ansvarar för socialvården och som har yrkesmässig behörighet som socialarbetare enligt 3 § i lagen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården.

För ett barn som är klient inom barnskyddet skall utses en socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter (*socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter*). Den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter skall ha yrkesmässig behörighet som socialarbetare enligt 3 § i lagen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården.

14 §

Tryggande av multiprofessionell sakkunskap

Kommunen skall se till att den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter har tillgång till sakkunskap om barns uppväxt och utveckling, hälsovård, juridisk expertis samt annan expertis som behövs i barnskyddsarbetet.

Kommunen eller flera kommuner tillsammans skall tillsätta en expertgrupp, som består av representanter för social- och hälsovården, experter i fråga om barns uppväxt och utveckling och andra experter som behövs i barnskyddsarbetet. Expertgruppen biträder socialarbetaren i beredningen av ärenden som gäller omhändertagande av barn samt vård utom hemmet och vid genomförandet av barnskyddet i övrigt. Dessutom ger den yttranden till stöd för beslutsfattande som gäller barnskyddsåtgärder.

15 §

Hälsovårdens särskilda skyldigheter

Hälsocentralen och sjukvårdsdistriktet skall ge experthjälp inom det barn- och familjeriktade barnskyddet och vid behov ordna undersökning av barn samt vård- och terapi-tjänster för barn. Tjänster som barnskyddsklienter behöver i anslutning till utredande av misstankar om sexuellt utnyttjande eller misshandel skall ordnas i brådiskande ordning.

16 §

Kommun som ansvarar för ordnande av barnskydd

Beträffande kommunens skyldighet att ordna barnskydd gäller 14 § och 15 § 1 mom. i socialvårdslagen. Bestämmelserna i 15 § 2 mom. samt 42 § 1 och 3 mom. tillämpas även på familjevård och anstaltsvård som ordnas med stöd av denna lag. Utan hinder av vad som här föreskrivs skall den kommun där behovet av att omhänderta barnet och ordna vård utom hemmet har uppstått svara för att vården av barnet utom hemmet ordnas samt för kostnaderna för detta. Den kommun som har varit ansvarig för att ordna vård utom hemmet är skyldig att ordna den eftervård som avses i 12 kap.

Den kommun, där ett barn eller en ung person är placerad genom en stödåtgärd inom öppenvården eller i vård utom hemmet eller i eftervård (*placeringskommun*), skall i samarbete med den enligt 1 mom. eller 17 § ansvariga kommunen (*placerarkommun*) ordna den service och de stödåtgärder för barnet eller den unga personen som behövs för omsorgen eller vården. Placeringskommunen har rätt till ersättning av placerarkommunen för sina kostnader för servicen och stödåtgärderna.

Bestämmelser om placeringskommunens skyldighet att i en i 2 mom. avsedd situation ordna de hälsovårdstjänster som behövs för ett barn eller en ung person som placerats som en stödåtgärd inom öppenvården eller i vård utom hemmet eller i eftervård ingår i 14 b § i folkhälsolagen (66/1972) och i 30 a § i lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989). I 24 § i folkhälsolagen och 42 § i lagen om specialiserad sjukvård föreskrivs om ersättning för kostnader för hälsovårdstjänster. Bestämmelser om placeringskommunens skyldighet att ordna grundläggande utbildning för ett barn som placerats som en stödåtgärd inom öppenvården eller i vård utom hemmet eller i eftervård ingår i lagen om grundläggande utbildning och om ersättning för kostnaderna för detta i 50 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998).

17 §

Ordnande av barnskydd i vissa specialsituationer

Om ett ärende som gäller placering av ett barn i familje- eller anstaltsvård enligt rådets förordning (EG) nr 2201/2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000 skall avgöras i Finland, men enligt 16 § ingen kommun är skyldig att ordna familje- eller anstaltsvård, skall myndigheterna i barnets senaste bonings- eller vistelsekommun besluta om ordnandet av vården. Har barnet inte haft en bonings- eller vistelsekommun i Finland, hör beslutanderätten till myndigheterna i den kommun där barnets föräldrar eller någondera av dem är bosatt eller vistas, eller om ingendera av föräldrarna är bosatt eller vistas i Finland, till myndigheterna i den kommun där föräldrarna eller någondera av dem senast var bosatt eller vistades. Har ingendera av föräldrarna haft bonings- eller vistelsekommun i Finland, hör beslutanderätten till myndigheterna i Helsingfors stad. Beslutar man ordna familje- eller anstaltsvård för barnet i Finland, är det den kommun vars myndighet enligt bestämmelserna ovan har fattat beslutet i saken som svarar för att vården ordnas och för kostnaderna för detta.

Det hör till den kommun som bestäms enligt i 1 mom. föreskrivna grunder att ordna barnskydd för ett barn vars föräldrar eller ena förälder är eller har varit finsk medborgare, men som enligt utredning av social- och hälsovårdsministeriet inte har bonings- eller vistelsekommun i Finland och som ministeriet enligt de preliminära uppgifter som det har fått inte anser ha tillgång till ändamålsenlig vård i det land där den som saken gäller bor eller vistas. Barnskydd kan med stöd av detta moment ordnas bara, om inte något annat följer av den förordning som nämns i 1 mom.

Kommunen kan genom förmedling av utrikesministeriet begära handräckning för utredning av behovet av barnskydd utomlands. Utredningen kan utomlands även utföras av

en sådan person som enligt 33 § i lagen om konsulära tjänster (498/1999) kan utföra uppgifter som ankommer på notarius publicus.

18 §

Förhållande till andra lagar

På verksamhet som kommunen ordnar med stöd av denna lag tillämpas lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/1992), om inte något annat föreskrivs genom lag.

19 §

Klientavgifter

För barnskydd kan tas ut klientavgifter enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

4 kap.

Barns delaktighet

20 §

Utredande av barns åsikt och hörande av barn

Då barnskydd genomförs skall barnets önskemål och åsikt utredas och beaktas enligt barnets ålder och utvecklingsnivå. Barnets åsikt skall utredas finkänsligt samt så att det inte onödigt skadar relationerna mellan barnet och föräldrarna och andra personer som står barnet nära. Sättet att utreda barnets åsikt och dess huvudsakliga innehåll skall antecknas i de barnskyddshandlingar som rör barnet.

Ett barn som fyllt 12 år skall ges tillfälle att i enlighet med 34 § i förvaltningslagen (434/2003) bli hört i ett barnskyddsärende som gäller barnet självt.

Endast i det fall att utredningen skulle äventyra barnets hälsa eller utveckling eller det i övrigt är uppenbart onödigt behöver barnets åsikt inte utredas.

I samband med utredande av åsikt och hörande får barnet inte lämnas sådana uppgif-

ter som äventyrar dess utveckling eller strider mot någon annan synnerligen viktig enskild fördel för barnet.

21 §

Barnets rätt att föra talan

Ett barn som fyllt 12 år har vid sidan av vårdnadshavaren eller någon annan laglig företrädare rätt att föra sin talan i ett barnskyddsärende som gäller barnet självt.

22 §

Förordnande av intressebevakare som ställföreträdare för vårdnadshavaren

För ett barn skall i ett barnskyddsärende förordnas en intressebevakare som i vårdnadshavarens ställe för barnets talan, om

1) det finns grundad anledning att anta att vårdnadshavaren inte opartiskt kan bevaka barnets intresse i ärendet, och

2) en intressebevakare måste förordnas för att ärendet skall bli utrett eller i övrigt för att barnets intressen skall tryggas.

Ansökan om förordnande av intressebevakare kan göras av den magistrat som är förmyndarmyndighet enligt lagen om förmyndarverksamhet (442/1999), det organ som ansvarar för socialvården eller vårdnadshavaren själv.

En magistrat som är förmyndarmyndighet kan förordna en intressebevakare, om vårdnadshavaren och det organ som ansvarar för socialvården är eniga om detta. I annat fall förordnas intressebevakaren av domstol. På förordnande av intressebevakare tillämpas vad som i lagen om förmyndarverksamhet eller i någon annan lag föreskrivs om förordnande av en ställföreträdare för intressebevakaren.

23 §

Intressebevakarens arvode och kostnader

För kostnader som uppstår vid förordnandet av intressebevakare enligt 22 § samt för intressebevakarens arvode och kostnader svarar den kommun som enligt 16 och 17 § svarar för att barnskydd ordnas.

24 §

Ansvar för tryggheten av barnets bästa

Den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter skall övervaka att barnets bästa tillgodoses samt på tjänstens vägnar hjälpa barnet eller den unga personen att föra sin talan och vid behov anvisa barnet eller den unga personen rättshjälp eller se till att ansökan om en intressebevakare för barnet görs i de situationer som avses i 22 §.

Det organ som ansvarar för socialvården skall vara representerat vid förundersökning och domstolshandläggning av en straffbar gärning som ett barn uppges ha begått samt vid handläggning i det organ som ansvarar för undervisningsväsendet av ett ärende som gäller avstängning av ett läropliktigt barn från skola, om detta inte bedöms som uppenbart obehövt av det organ som ansvarar för socialvården. Organet skall vid behov hänvisa barnet till medling enligt lagen om medling vid brott och i vissa tvister (1015/2005).

5 kap.

Inledande av klientrelationer inom barnskyddet

25 §

Anmälningsskyldighet

De som är anställda eller innehar ett förtroendeuppdrag inom social- och hälsovården, undervisningsväsendet, ungdomsväsendet, polisväsendet, en församling eller något annat religiöst samfund och de som är anställda hos en annan producent av socialservice eller hälsovårdsservice, utbildningsanordnare eller en enhet som bedriver mottagningsverksamhet för asylsökande eller nödcentralsverksamhet eller morgon- och eftermiddagsverksamhet för skolelever samt yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården är skyldiga att utan dröjsmål och utan hinder av sekretessbestämmelserna göra en anmälan till det organ som ansvarar för socialvården i kommunen, om de i sin uppgift fått vetskap om ett barn vars behov av vård och omsorg,

omständigheter som äventyrar barnets utveckling eller eget beteende förutsätter att behovet av barnskydd utreds.

Även en annan än en i 1 mom. avsedd person kan göra en sådan anmälan utan hinder av sekretessbestämmelser som eventuellt gäller honom.

Utän hinder av 1 mom. gäller vad som föreskrivs eller bestäms särskilt om skyldighet att iaktta sekretess gällande bikt eller annan själavård.

Det organ som ansvarar för socialvården skall föra register över barnskyddsanmälningar och deras innehåll.

Om ett barn flyttar bort från kommunen medan en utredning om behovet av barnskydd enligt 27 § pågår eller medan barnet på annat sätt är klient inom barnskyddet, skall det organ som ansvarar för socialvården utan hinder av sekretessbestämmelserna underrätta barnets nya boningskommun om flyttningen. Till den nya boningskommunen skall vid behov utan dröjsmål lämnas även de relevanta handlingar som är nödvändiga för bedömningen av barnskyddsbehovet eller ordnandet av barnskyddsåtgärder. Barnets nya boningskommun skall fortsätta med utredningen eller andra barnskyddsåtgärder.

Utöver det som föreskrivs i 18 § 3 mom. i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000) om rätt att på eget initiativ lämna ut uppgifter till polisen skall en barnskyddsmyndighet utan hinder av sekretessbestämmelserna göra anmälan till polisen om det finns grundad anledning att misstänka att ett barn i sin uppväxtmiljö utsatts för en sådan straffbar gärning enligt 20 eller 21 kap. i strafflagen (39/1889), för vilken det strängaste föreskrivna straffet är fängelse i minst två år.

26 §

Anhängiggörande av ett barnskyddsärende och inledande av en klientrelation

Ett barnskyddsärende anhängiggörs på ansökan eller när en socialarbetare eller någon annan anställd inom barnskyddet har tagit emot en anmälan enligt 25 § eller på annat sätt fått kännedom om ett barn som eventuellt är i behov av barnskydd.

Sedan ett barnskyddsärende har anhängiggjorts skall socialarbetaren eller någon annan anställd inom barnskyddet omedelbart bedöma barnets eventuella brådskande behov av barnskydd. Dessutom skall socialarbetaren senast den sjunde vardagen efter att ha mottagit anmälan eller motsvarande kontakt avgöra om en utredning enligt 27 § skall inledas med anledning därav eller om anmälan klart är sådan till sin natur att den inte leder till åtgärder.

En klientrelation inom barnskyddet inleds när barnskyddsåtgärder till följd av anhängiggörande av ett barnskyddsärende enligt 1 mom. vidtas i brådskande ordning eller beslut om en utredning enligt 27 § fattas. Socialarbetaren skall göra en anteckning i de barnskyddshandlingar som rör barnet om att en klientrelation inom barnskyddet inletts samt underrätta vårdnadshavaren och barnet om detta, dock med beaktande av vad som föreskrivs i 11 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården.

27 §

Utredning av behovet av barnskydd

Den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter skall göra en utredning om barnets situation. I utredningen bedöms barnets uppväxtförhållanden, vilka möjligheter vårdnadshavarna eller andra personer som svarar för barnets vård och fostran har att sörja för barnets vård och fostran, samt behovet av barnskyddsåtgärder. Utredningen görs i den omfattning som omständigheterna i det aktuella fallet förutsätter. För att göra utredningen kan socialarbetaren vid behov stå i kontakt med barnet närstående personer samt med olika samarbetspartners och experter enligt vad som föreskrivs i 16 och 17 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården.

Utredningen skall göras utan obefogat dröjsmål. Den skall färdigställas senast inom tre månader från att barnskyddsärendet anhängiggjordes. När utredningen färdigställts skall vårdnadshavaren och barnet underrättas om klientrelationen inom barnskyddet fortgår eller inte. Likaså skall de underrättas om att klientrelationen upphör, dock med beaktande

av vad som föreskrivs i 11 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården. Klientrelationen upphör ifall utredningen inte föranleder barnskyddsåtgärder.

28 §

Domstolens tillstånd till undersökning av barn

Förvaltningsdomstolen kan på ansökan av en tjänsteinnehavare som avses i 13 § 1 mom. ge tillstånd till att ett barn undersöks av en läkare eller någon annan expert, om undersökningen är nödvändig för att utreda behovet av barnskydd men vårdnadshavaren förbjuder undersökningen. Innan ansökan görs skall barnets åsikt utredas, om det inte med beaktande av barnets ålder, utvecklingsnivå eller övriga omständigheter är omöjligt.

Tillstånd enligt 1 mom. ges för viss tid. Innan tillståndet ges skall förvaltningsdomstolen höra barnets vårdnadshavare och ett barn som fyllt 12 år. Av särskilt vägande skäl kan tillstånd ges även om hörandet inte har kunnat genomföras.

Förvaltningsdomstolen kan vid beslut om beviljande av tillstånd samtidigt bestämma att en tillståndsenlig undersökning får göras trots överklagande.

I fråga om de skyldigheter som åläggs vårdnadshavarna i förvaltningsdomstolens tillståndsbeslut gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs i lagen om verkställighet av beslut beträffande vårdnad om barn och omgångs rätt (619/1996).

6 kap.

Procedurbestämmelser

29 §

Möte med barnet

Vid genomförandet av barnskyddet skall den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter eller en annan anställd inom barnskyddet träffa barnet personligen tillräckligt ofta.

När ett personligt möte med barnet ordnas, skall samarbete med barnets vårdnadshavare

eller en annan person som har huvudansvaret för barnets vård och fostran eftersträvas.

Socialarbetaren eller en annan anställd inom barnskyddet har vid behov rätt att träffa barnet även utan vårdnadshavarens samtycke, om det med beaktande av barnets ålder, utveckling och omständigheterna i övrigt bedöms motsvara barnets bästa. I de handlingar som gäller barnet skall antecknas skälen till ett möte med barnet i strid med vårdnadshavarens samtycke. Vårdnadshavaren skall underrättas om mötet, om det inte klart strider mot barnets bästa.

30 §

Klientplan

För ett barn som är klient inom barnskyddet skall göras upp en klientplan, om inte klientrelationen upphör efter utredningen av behovet av barnskydd eller om det inte är fråga om tillfällig rådgivning och vägledning.

Klientplanen skall, om det inte finns något uppenbart hinder för det, göras upp och ses över i samråd med barnet och vårdnadshavaren samt vid behov med en annan laglig företrädare för barnet, föräldrarna, någon annan person som svarar för barnets vård och fostran eller står barnet nära samt centralt deltar i vårdnaden om barnet. I klientplanen antecknas de omständigheter och saker som målet är att påverka, barnets och familjens behov av stöd, tjänster och andra stödåtgärder genom vilka målet är att behovet av stöd skall mötas samt den tid inom vilken man uppskattar att målen kan uppnås. I klientplanen skall även antecknas de berörda avvikande meningar om behovet av stöd och ordnandet av tjänster och andra stödåtgärder. Klientplanen skall ses över vid behov, dock minst en gång om året.

I klientplanen för ett omhändertaget barn skall dessutom antecknas målet och syftet med vården utom hemmet, ordnandet av särskilt stöd och särskild hjälp för barnet, dess föräldrar, vårdnadshavare eller andra personer som svarar för barnets vård och fostran. I planen skrivs också in hur kontakten med barnet skall upprätthållas och samarbetet med barnets föräldrar och andra barnet närstående personer genomföras samt hur strävan efter

att återförening familjen skall beaktas utifrån barnets bästa. För föräldrarna till ett omhändertaget barn skall göras upp en separat klientplan som stöd i föräldraskapet, om det inte skall anses vara onödigt. Planen skall vid behov göras upp i samråd med den övriga social- och hälsovården såsom missbrukarvården och mentalvården.

I klientplanen för ett barn eller en ung person i eftervård antecknas målet och syftet med eftervården samt ordnandet av särskilt stöd och särskild hjälp för barnet eller den unga personen samt föräldrarna, vårdnadshavarna eller andra personer som svarar för barnets eller den unga personens vård och fostran.

Klientplanen kompletteras vid behov med en särskild plan för vård och fostran.

31 §

Diskussion i klientens ärende

För att behovet av barnskydd skall kunna utredas och barnskydd ordnas skall det ordnas diskussioner, i vilka barnet, föräldrarna och vårdnadshavarna, andra personer som svarar för barnets vård och fostran eller centralt deltar i vårdnaden om barnet, andra personer som står barnet eller familjen nära samt myndigheter och andra samarbetspartners vid behov kan delta utifrån en bedömning som görs av en anställd inom barnskyddet.

De som deltar i diskussionen kan enligt vad som föreskrivs i 16 och 17 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården samt i 26 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) lämnas de uppgifter som behövs för att barnets behov av stöd skall kunna utredas och den omsorg barnet behöver skall kunna ordnas.

32 §

Kartläggning av barnets närståendenätverk

Innan ett barn placeras utom hemmet skall utredas vilka möjligheter den förälder hos vilken barnet inte huvudsakligen bor, släktingar eller andra barnet närstående personer har att ta emot barnet eller på annat sätt

stödja barnet. Utredningen behöver inte göras om den inte på grund av sakens brådskande natur eller någon annan grundad anledning är nödvändig. Ett ärende som gäller barnets boende och placeringsplats skall alltid avgöras så att det motsvarar barnets bästa.

Det organ som ansvarar för socialvården skall skrida till åtgärder för att ordna vårdnaden om barnet genom ett avtal mellan föräldrarna eller ett domstolsbeslut, om detta skall anses vara befogat med tanke på barnets bästa.

Den som vid sidan av eller i stället för föräldrarna har anförtrots vårdnaden om ett barn och hos vilken barnet bor skall vid behov garanteras sådana förutsättningar för vård och fostran av barnet som nämns i 4 § 1 och 2 mom. i familjevårdarlagen (312/1992).

33 §

Registrering av ärenden

Sedan ett barnskyddsärende blivit anhängigt i enlighet med 26 § 1 mom. skall anställda inom barnskyddet i de handlingar som rör barnet eller den unga personen anteckna alla uppgifter som påverkar ordnandet av de barnskyddsåtgärder som barnet eller den unga personen behöver samt de uppgifter som behövs för att åtgärderna skall kunna planeras, vidtas och följas upp.

Närmare bestämmelser om upprättandet av klienthandlingar inom barnskyddet kan utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

7 kap.

Öppenvården

34 §

Skyldighet att vidta stödåtgärder inom öppenvården

Det organ som ansvarar för socialvården skall utan dröjsmål vidta sådana stödåtgärder inom öppenvården som avses i detta kapitel

1) om uppväxtförhållandena äventyrar eller inte tryggar ett barns hälsa eller utveckling, eller

2) om ett barn genom sitt beteende äventyrar sin hälsa eller utveckling.

Syftet med stödåtgärderna inom öppenvården är att främja och stödja ett barns positiva utveckling samt stödja och stärka förmågan och möjligheterna att fostra hos föräldrarna, vårdnadshavarna och personer som svarar för barnets vård och fostran.

Stödåtgärder inom öppenvården vidtas i mån av möjlighet i samarbete med barnet samt föräldrarna, vårdnadshavarna eller andra personer som svarar för barnets vård och fostran.

35 §

Tryggande av försörjning och boende

När behovet av barnskydd i väsentlig mån beror på otillräcklig försörjning, bristfälliga boendeförhållanden eller avsaknad av bostad eller när dessa omständigheter utgör ett väsentligt hinder för barnets och familjens rehabilitering, skall kommunen utan dröjsmål ordna tillräckligt ekonomiskt stöd samt avhjälpa bristerna i boendeförhållandena eller ordna en bostad som motsvarar behovet.

Tillräckligt ekonomiskt stöd och boende skall ordnas även för ett barn eller en ung person i eftervård enligt 75 § 1 mom., om rehabiliteringen av den unga personen kräver detta.

36 §

Andra stödåtgärder inom barnskyddets öppenvård

Det organ som ansvarar för socialvården skall utöver den socialservice som nämns i 17 § 1 och 2 mom. i socialvårdslagen, såsom barndagvård och hemservice samt utkomststöd och förebyggande utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) med beaktande av den på barnets och familjens behov av stöd baserade klientplanen såsom stödåtgärder inom barnskyddets öppenvård vid behov ordna

1) stöd för utredning av barnets eller familjens problemsituation,

2) ekonomiskt eller annat stöd för barnet i skolgången, vid anskaffning av yrke och bostad, placering i arbete, fritidsintressen, upp-

rätthållandet av nära mänskliga relationer och tillgodoseendet av andra personliga behov,

- 3) en stödperson eller stödfamilj,
- 4) vård- och terapiserbete som stöder barnets rehabilitering,
- 5) familjearbete,
- 6) placering av hela familjen i familje- eller anstaltsvård enligt 37 §,
- 7) referensgruppsverksamhet,
- 8) semester- och rekreationsverksamhet, samt
- 9) andra tjänster och stödåtgärder som stöder barnet och familjen.

37 §

Placering som stödåtgärd inom öppenvården

För barnet kan på det sätt som avses i klientplanen såsom stödåtgärd inom öppenvården ordnas familje- eller anstaltsvård som bedömer behovet av vård eller är rehabiliterande tillsammans med en förälder eller vårdnadshavare eller den som svarar för barnets vård och fostran.

Ett barn kan som stödåtgärd inom öppenvården även placeras ensamt för en kort tid. För detta krävs samtycke av barnets vårdnadshavare och barnet själv, om det har fyllt 12 år. En förutsättning för placering är att det är nödvändigt för att

- 1) barnets behov av stöd skall kunna bedömas,
- 2) barnet skall kunna rehabiliteras, eller för att
- 3) omsorgen om barnet skall kunna ordnas tillfälligt på grund av att vårdnadshavaren eller någon annan person som svarar för barnets vård och fostran är sjuk eller av något annat motsvarande skäl.

Ett barn kan dock inte placeras som stödåtgärd inom öppenvården, om förutsättningarna för omhändertagande enligt 40 § uppfylls. Ett barn får inte upprepade gånger placeras som stödåtgärd inom öppenvården om inte barnets bästa nödvändigt kräver en ny kortvarig placering.

Om ett barn har fler än en vårdnadshavare och en av dem inte kan höras på grund av resa, sjukdom eller någon annan orsak, eller om vårdnadshavarna är oeniga om placeringen, kan barnet placeras, om den vårdnadshavare hos vilken barnet bor eller med

vilken barnet kommer att bo under placeringen samtycker därtill och placeringen anses motsvara barnets bästa.

När beslut om placering fattas skall målen för placeringen och dess uppskattade varaktighet bestämmas. Har barnet i enlighet med 2 mom. placerats ensamt, skall förutsättningarna för en förlängning av placeringen och alternativen därtill utvärderas senast inom tre månader från det att placeringen inleddes. Om placeringen förlängs, skall utvärderingen göras med tre månaders mellanrum. I samband med utvärderingen skall även utredas ett eventuellt behov av omhändertagande.

8 kap.

Brådskande placering av barn

38 §

Brådskande placering av barn

Om ett barn av skäl som nämns i 40 § befinner sig i omedelbar fara eller annars är i behov av brådskande placering och vård utom hemmet, kan barnet i brådskande ordning placeras i familjevård eller anstaltsvård, eller den vård och omsorg barnet behöver ordnas på annat sätt.

Beslut om brådskande placering fattas av den socialarbetare som avses i 13 § 2 mom.

Innan beslut om brådskande placering fattas skall det utredas vilken åsikt och uppfattning barnet, föräldrarna, vårdnadshavarna samt någon annan person som svarar för barnets vård och fostran har om saken. Utredningen behöver inte göras om det dröjsmål med behandlingen av ärendet som därigenom uppkommer orsakar men för barnets hälsa, utveckling eller säkerhet.

Under den tid som brådskande placering varar har det organ som ansvarar för socialvården rätt att besluta om barnets angelägenheter i den omfattning syftet med den brådskande placeringen förutsätter enligt vad som föreskrivs i 45 §.

39 §

När brådskande placering upphör

När grunden för brådskande placering har

upphört att gälla eller placeringen förfallit i en sådan situation som avses i 2—4 mom., skall den socialarbetare som avses i 13 § 2 eller 3 mom. omedelbart fatta beslut om att placeringen skall upphöra.

En brådskande placering förfaller, om inte ansökan om förlängning av placeringen eller ansökan om omhändertagande enligt 43 § 2 mom. inom 30 dagar från det att placeringen inleddes har förts till förvaltningsdomstolen för behandling.

Om vårdnadshavaren och ett barn som fyllt 12 år samtycker till att den brådskande placeringen förlängs för att ett beslut om omhändertagande skall kunna beredas, förfaller den brådskande placeringen dock först om beslutet om omhändertagande inte har fattats eller en ansökan om förlängning av placeringen eller om omhändertagande inte har gjorts till förvaltningsdomstolen inom 45 dagar från det att placeringen inleddes.

Förvaltningsdomstolen kan på ansökan av den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter förlänga en brådskande placering för den tid som behövs för att ett ärende som gäller omhändertagande skall kunna beredas, dock högst i 60 dagar från att de tidsfrister som anges i 2 och 3 mom. har gått ut. När tidsfristen gått ut förfaller placeringen, om inte en ansökan enligt 43 § 2 mom. har gjorts till förvaltningsdomstolen i ett ärende som gäller omhändertagande.

Om ett beslut om brådskande placering fattas när en ansökan om omhändertagande av barn redan är anhängig vid förvaltningsdomstolen, skall ett interimistiskt förordnande enligt 83 § omedelbart sökas i ärendet. Sedan förvaltningsdomstolen meddelat ett beslut om interimistiskt förordnade förfaller den brådskande placeringen.

9 kap.

Omhändertagande

40 §

Skyldighet att omhänderta barn och ordna barnets vård utom hemmet

Det organ som ansvarar för socialvården

skall omhänderta ett barn och ordna barnets vård utom hemmet, om

1) brister i omsorgen om barnet eller andra uppväxtförhållanden hotar att allvarligt äventyra barnets hälsa eller utveckling, eller

2) barnet allvarligt äventyrar sin hälsa eller utveckling genom att använda rusmedel, genom en brottslig gärning som inte kan anses obetydlig eller genom annat därmed jämställbart beteende.

Omhändertagande och vård utom hemmet kan dock tillgripas endast om

1) de åtgärder som avses i 7 kap. inte är lämpliga eller möjliga för en omsorg i enlighet med barnets bästa eller om de har visat sig vara otillräckliga, och

2) vården utom hemmet bedöms motsvara barnets bästa i enlighet med 4 §.

41 §

Beredning av omhändertagande och vård utom hemmet

Ärenden som gäller omhändertagande av barn samt vård av barn utom hemmet bereds av den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter i samarbete med en annan socialarbetare eller någon annan anställd som är förtrogen med barnskydd. Som stöd för beredningsarbetet bör finnas tillgång till juridisk expertis och annan expertis som behövs vid genomförandet av barnskydd.

Den socialarbetare som avses i 1 mom. har utöver vad som i 20 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården föreskrivs om socialvårdsorgans rätt att få uppgifter rätt att få yttranden från dem som avses i bestämmelsen, om dessa behövs vid beredningen av omhändertagande, när beslut fattas om omhändertagande eller vård utom hemmet ordnas.

42 §

Hörande av delaktiga i ärendet

Innan beslut fattas om omhändertagande av barn, vård utom hemmet och upphörande av omhändertagande skall barnets egen åsikt utredas och barnet ges tillfälle att bli hörd enligt 20 §.

Barnets föräldrar, vårdnadshavare och en person som svarar eller omedelbart före beredningen av ärendet har svarat för barnets vård och fostran skall ges tillfälle att bli hörda i de ärenden som nämns i 1 mom. på det sätt som föreskrivs i 34 § i förvaltningslagen.

Hörande behöver inte ske, om det kan anses vara motiverat på grund av att barnet inte har kontakt med den som skall höras, och hörandet inte kan antas vara nödvändigt för att ärendet skall kunna utredas, eller bopnings- eller vistelseorten för den som skall höras inte med skäligen åtgärder kan klarläggas. Orsakerna till att hörandet inte har skett skall antecknas i de handlingar som rör barnet.

En person som av ett skäl som avses i 3 mom. inte har hörts skall dock delges ett beslut om omhändertagande av barnet, vård av barnet utom hemmet eller upphörande av omhändertagande enligt vad som i förvaltningslagen föreskrivs om bevislig delgivning.

43 §

Beslut om omhändertagande och placering i vård utom hemmet

Beslut om omhändertagande samt vård utom hemmet fattas av den tjänsteinnehavare som bestäms enligt 13 § 1 mom. sedan den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter berett ärendet, om vårdnadshavaren eller ett barn som fyllt 12 år inte motsätter sig omhändertagandet och den därtill anslutna placeringen i vård utom hemmet. Ovan nämnda tjänsteinnehavare fattar beslutet även om hörande inte har kunnat ske av de skäl som nämns i 42 § 3 mom.

Om barnets vårdnadshavare eller ett barn som fyllt 12 år motsätter sig omhändertagande eller därtill ansluten placering i vård utom hemmet eller om inget hörande skett av något annat skäl än ett skäl som nämns i 42 § 3 mom. avgörs ärendet av förvaltningsdomstolen på ansökan av den tjänsteinnehavare som bestäms enligt 13 § 1 mom. sedan den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter har berett ärendet.

44 §

Ansökan till förvaltningsdomstolen

Ansökan till förvaltningsdomstolen av den tjänsteinnehavare som nämns i 43 § 2 mom. om omhändertagande och därtill ansluten placering i vård utom hemmet skall innehålla

1) yrkande på omhändertagande av barnet och placering av barnet i vård utom hemmet och vid behov på ett interimistiskt förordnande enligt 83 §, samt grunderna för yrkandena,

2) en klientplan för barnet enligt 30 §,

3) en utredning om stödåtgärder inom öppenvården som getts eller erbjudits familjen och barnet,

4) en utredning om kartläggning av barnets närståendenätverk enligt 32 § 1 mom.,

5) en utredning om platsen för vård utom hemmet,

6) en plan för hur barnet och barnets närstående personer skall hålla kontakt,

7) en plan för eller utredning om undersökning av barnets hälsotillstånd enligt 51 §,

8) en utredning om utredande av åsikt och hörande enligt 42 §,

9) vid behov expertyttranden samt

10) eventuella andra utredningar och handlingar som påverkar beslutsfattandet.

Klientplanen och de övriga handlingarna som nämns i 1 mom. kan vid behov lämnas in separat, om de på grund av ansökans brådskande karaktär ännu inte har kunnat upprättas.

45 §

Vårdnaden om barn som omhändertagits

När ett barn har omhändertagits, har det organ som ansvarar för socialvården för uppnåendet av syftet med omhändertagandet rätt att besluta om barnets vistelseort samt vård, uppfostran och tillsyn, den övriga omsorgen om barnet samt om sådan undervisning och hälsovård som behövs för att förverkliga dessa.

Den socialarbetare enligt 13 § 3 mom. som ansvarar för barnets angelägenheter eller den socialarbetare som avses i 13 § 2 mom. eller föreståndaren för anstalten beslutar om be-

gränsning av kontakten mellan ett omhändertaget barn och dess föräldrar samt övriga barnet närstående personer på det sätt som föreskrivs i 62 och 63 §.

I de situationer som avses i 1 och 2 mom. skall samarbete med barnet, föräldrarna och vårdnadshavarna eftersträvas och barnets bästa beaktas i första hand.

46 §

Beslut om vårdnaden om barn under den tid omhändertagandet varar

Under den tid omhändertagandet varar kan domstolen besluta vem som skall anförtros barnets vårdnad och intressebevakning enligt vad som föreskrivs i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt eller lagen om förmyndarverksamhet.

Om vårdnaden om barnet med stöd av lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt i stället för föräldrarna anförtrots personer som har ingått uppdragsavtal enligt familjevårdarlagen kan det organ som ansvarar för socialvården fortsättningsvis betala ersättning till dessa personer för barnets underhåll och vård samt vid behov arvode enligt familjevårdarlagen och också annars stödja barnets vård och fostran. Det organ som ansvarar för socialvården skall innan det ansöker om eller lämnar domstolen en utredning om överföringen av vårdnaden på dem som har ingått uppdragsavtal avtala med dessa om de stödåtgärder samt det arvode och den ersättning som avses i detta moment. Samtidigt skall det övervägas om det är motiverat att förordna en särskild intressebevakare för barnet.

47 §

Omhändertagandets varaktighet och när omhändertagandet upphör

Omhändertagande gäller tills vidare. Då sådant behov av omhändertagande och vård utom hemmet som avses i 40 § inte längre föreligger, skall den tjänsteinnehavare som bestäms enligt 13 § 1 mom. sedan den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägen-

heter berett saken, fatta beslut om att omhändertagandet avslutas. Även om förutsättningar för omhändertagande inte längre finns får omhändertagandet inte avslutas, om detta strider mot barnets bästa på det sätt som avses i 3 mom.

Den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter skall bedöma förutsättningarna för fortsatt omhändertagande i samband med att klientplanen ses över, när barnet eller vårdnadshavaren ansöker om att omhändertagandet skall avslutas eller när det i övrigt visar sig nödvändigt.

Vid bedömningen av barnets bästa i ett ärende som gäller avslutande av omhändertagande skall utöver det som anges i 4 § 2 mom. hänsyn även tas till den tid vården utom hemmet varat, hur fästa barnet och den som vårdar det utom hemmet är vid varandra, umgänget mellan barnet och dess föräldrar samt till barnets åsikt.

Omhändertagande upphör när barnet fyller 18 år.

48 §

När beslut om omhändertagande förfaller

Beslut om omhändertagande förfaller, om åtgärder för att verkställa beslutet inte inletts inom tre månader från det beslutet vann laga kraft.

10 kap.

Vård utom hemmet

Allmänna bestämmelser om vård utom hemmet

49 §

Vård utom hemmet

Med vård av barn utom hemmet avses att ett omhändertaget eller i brådsakande ordning placerat barns vård och fostran ordnas utanför hemmet.

Vård av barn utom hemmet kan ordnas som familje- eller anstaltsvård eller på något annat sätt som motsvarar barnets behov.

Ett omhändertaget barn kan tillfälligt för högst sex månader placeras även i sina för-

äldrars eller andra vårdnadshavares vård och fostran när barnets återgång till hemmet bereds efter en placering utom hemmet, eller då det med hänsyn till barnets bästa av annat skäl är motiverat.

50 §

Val av plats för vård utom hemmet

Vid valet av plats för vård utom hemmet bör särskild uppmärksamhet ägnas grunderna för omhändertagandet och barnets behov, upprätthållandet av barnets syskonrelationer och andra nära mänskliga relationer samt kontinuiteten i vården. Dessutom skall hänsyn i mån av möjlighet tas till barnets språkliga, kulturella och religiösa bakgrund.

51 §

Undersökning av barnets hälsotillstånd

I samband med placering i vård utom hemmet skall barnets hälsotillstånd undersökas, om detta inte med beaktande av skälen till omhändertagandet skall anses onödigt.

52 §

Samarbete under den tid vård utom hemmet varar

Den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter eller en annan anställd inom barnskyddet samt den anställda som svarar för vård och fostran av barn som vårdas utom hemmet skall samarbeta med barnet och dess föräldrar och vårdnadshavare samt med en representant för platsen för vården utom hemmet så att den vård barnet behöver förtgående kan tryggas.

Barnets ställning i vård utom hemmet

53 §

Lämnande av uppgifter till barn och möjlighet till samtal

Den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter skall sörja för att det för barn som vårdas utom hemmet på ett sätt som

är anpassat till barnets ålder och utvecklingsnivå klargörs varför barnet omhändertagits samt redogörs för de åtgärder som har vidtagits i ärendet eller planeras för dess del.

För barnet skall, på ett sätt som antecknas noggrannare i klientplanen, ordnas tillräcklig möjlighet till ett personligt möte på tumand med den socialarbetare som ansvarar för dess angelägenheter eller en annan anställd inom barnskyddet för att samtala om frågor som gäller barnet självt och genomförandet av vården utom hemmet.

54 §

Mänskliga relationer och kontakter

Ett barn som vårdas utom hemmet skall tillförsäkras för barnets utveckling viktiga, förtgående och trygga mänskliga relationer. Barnet har rätt att träffa sina föräldrar, syskon och andra barnet närstående personer genom att ta emot gäster eller företa besök utanför platsen för vård utom hemmet samt att hålla kontakt med dem i övrigt per telefon eller genom att sända och ta emot brev eller därmed jämförbara andra förtroliga meddelanden eller andra försändelser.

Det organ som ansvarar för socialvården och platsen för vården av barnet utom hemmet skall stödja och främja kontakterna mellan barnet och föräldrarna samt andra barnet närstående personer. Vården av barnet utom hemmet skall ordnas så att avståndet till den plats där barnet är placerat inte är ett hinder för att upprätthålla kontakt med barnet närstående personer.

55 §

Dispositionsmedel

När ett barn eller en ung person har placerats utom hemmet i enlighet med bestämmelserna om placering som stödåtgärd inom öppenvården, vård utom hemmet eller eftervård, skall kommunen se till att barnets eller den unga personens studier och fritidssysselsättning vid behov stöds ekonomiskt.

Utöver det ekonomiska stöd som nämns i 1 mom. skall varje kalendermånad med beaktande av barnets ålder och uppväxtmiljö stäl-

las dispositionsmedel till barnets eller den unga personens förfogande för personliga behov enligt följande:

1) för barn under 15 år ett belopp som motsvarar barnets individuella behov och

2) för barn eller unga personer som har fyllt 15 år minst ett belopp som motsvarar en tredjedel av det underhållsstöd som enligt 7 § i lagen om underhållstrygghet (671/1998) skall betalas för ett barn.

En minderårig har rätt att själv med stöd av 2 mom. bestämma om användningen av de utbetalda medlen utan hinder av lagen om förmyndarverksamhet.

Placeringsplatsen för barnet skall föra bok över utbetalningen av de dispositionsmedel som getts till barnet.

Familjevård

56 §

Ordnande av vård utom hemmet som familjevård

På familjevård tillämpas vad som föreskrivs i 25, 26 och 26 a § i socialvårdslagen samt i familjevårdarlagen.

Anstaltsvård

57 §

Barnskyddsanstalter

Barnskyddsanstalter, där vård av barn utom hemmet enligt denna lag och placering som stödåtgärd inom öppenvården enligt 37 § kan ordnas, är barnhem och skolhem samt andra med dem jämfällbara barnskyddsanstalter.

58 §

Uppväxtförhållanden och lokaler

När barn vårdas, fostras och uppväxtförhållandena ordnas, skall iakttas vad som föreskrivs i 1 § i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt. Barnets vård och fostran skall ordnas och barnet behandlas så, att dess personliga integritet respekteras.

En barnskyddsanstalt skall ha tillräckliga

och ändamålsenliga lokaler och tillräcklig och ändamålsenlig utrustning.

I en barnskyddsanstalt kan finnas en eller flera bostadsenheter. Enheterna kan även fungera var för sig.

59 §

Antalet barn och unga personer som vårdas tillsammans

I en bostadsenhet får högst sju barn eller unga personer vårdas tillsammans. I samma byggnad får högst 24 barn eller unga personer vara placerade samtidigt. Om anstaltsvård ordnas för ett barn tillsammans med en förälder, vårdnadshavare eller någon annan person som svarar för barnets vård och fostran, kan även flera barn vårdas tillsammans.

I en bostadsenhet skall minst sju anställda vara sysselsatta i vård- och fostringsuppgifter. Om det finns flera bostadsenheter i samma byggnad, skall det per bostadsenhet finnas minst sex anställda som är sysselsatta i vård- och fostringsuppgifter. Om en anställd som är sysselsatt i vård- och fostringsuppgifter bor tillsammans med de barn eller unga personer som vårdas, kan avvikelse göras från nämnda antal anställda.

I brådskande fall kan göras en tillfällig avvikelse från det antal barn som avses i 1 mom., om detta är nödvändigt för att barnets vård skall kunna ordnas.

I de situationer som avses i 1—3 mom. skall antalet anställda ställas i relation till antalet barn eller unga personer som vårdas, den vård och fostran de behöver samt verksamhetens natur med beaktande av vad som föreskrivs i 60 §.

60 §

Personal

En barnskyddsanstalt skall ha en tillräckligt stor inom socialvården yrkesutbildad personal och annan personal för den vård och fostran som barn och unga personer behöver.

Den föreståndare som ansvarar för vård- och fostringsuppgifter vid anstalten skall ha behörighet enligt 10 § 4 mom. i lagen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården.

I behörighetsvillkoren för personal i vård- och fostringsuppgifter skall hänsyn tas till specialbehoven bland verksamhetsenhetens klienter och verksamhetens art.

11 kap.

Begränsningar i vård utom hemmet

61 §

Bestämmelsernas tillämpningsområde

De begränsningar som avses i 62 och 63 § i detta kapitel tillämpas inom vård utom hemmet som ordnas både som familjevård och anstaltsvård och de begränsande åtgärder som avses i 64—74 § endast inom vård utom hemmet som ordnas som anstaltsvård.

Bestämmelserna i detta kapitel om begränsningsbefogenheter för föreståndaren för eller den övriga personalen vid en barnskyddsanstalt tillämpas i alla i 57 § avsedda barnskyddsanstalter, oberoende av om den nämnda personalen står i tjänsteförhållande eller inte, om inte något annat föreskrivs särskilt genom lag. Bestämmelser om det straffrättsliga tjänsteansvar som personer som inte står i tjänsteförhållande har när de utövar begränsningsbefogenheter finns i 40 kap. 12 § i strafflagen.

62 §

Begränsning av kontakterna

Rätten för ett barn som vårdas utom hemmet att hålla kontakt med sina föräldrar eller andra barnet närstående personer får begränsas genom beslut som avses i 63 §, om det i en klientplan enligt 30 § eller, av särskilda skäl, på annat sätt inte har varit möjligt att komma överens med barnet och dess föräldrar eller andra barnet närstående personer om kontakterna, och om

1) kontakten äventyrar uppnåendet av syftet med vården av barnet utom hemmet och en begränsning är nödvändig med tanke på barnets vård och fostran, eller

2) kontakten är till fara för barnets liv, hälsa, utveckling eller säkerhet, eller

3) en begränsning är nödvändig för föräldrarnas eller familjens övriga barns säkerhet,

säkerheten för de andra barnen i familjehemmet eller anstalten eller personalens säkerhet, eller

4) ett barn som fyllt 12 år motsätter sig kontakten. Detsamma gäller ett barn som är yngre än 12 år, om barnet är så utvecklat att hans eller hennes vilja kan beaktas.

Under de förutsättningar som anges i 1 mom. är det tillåtet att

1) begränsa barnets rätt att träffa sina föräldrar eller andra närstående,

2) begränsa barnets rätt att hålla kontakt med sina närstående per telefon eller andra kontaktnordningar eller medier,

3) läsa och kvarhålla ett enskilt brev eller något annat därmed jämförbart förtroligt meddelande till eller från barnet och att granska och kvarhålla andra försändelser, samt

4) för den tid begränsningen gäller ta ifrån barnet anordningar och medier som används för kontakt för att omhänderhas av platsen för vård utom hemmet, eller att begränsa deras användning.

Under de förutsättningar som nämns i 1 mom. behöver barnets vistelseort inte röjas för barnets föräldrar eller vårdnadshavare så länge omhändertagandet varar.

Begränsning av kontakterna enligt 1—3 mom. får ske bara i den utsträckning som i det specifika fallet är nödvändigt för att det i lagen nämnda syftet skall uppnås. Kvarhållna brev och andra förtroliga meddelanden skall förvaras åtskilda från andra handlingar som gäller barnet för att de inte skall kunna läsas av andra än de som avses i 63 § 2 mom.

63 §

Beslut om begränsning av kontakterna

I fråga om sådan begränsning av kontakterna som avses i 62 § 1—3 mom. skall fattas ett beslut för viss tid, högst ett år åt gången. I beslutet skall nämnas orsaken till begränsningen, vilka personer som omfattas av begränsningen, vilket slag av kontakt begränsningen gäller och i vilken utsträckning begränsningen skall genomföras.

Beslut om begränsning av kontakterna fattas av den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter enligt 13 § 3 mom. eller i fall som gäller brådskande placering av

barn och vid behov i andra brådskande situationer den socialarbetare som avses i 13 § 2 mom. Beslut om kortvarig i 62 § 1 och 2 mom. avsedd begränsning som gäller i högst 30 dygn kan dock fattas också av föreståndaren för en barnskyddsanstalt. Om det finns behov att förlänga begränsningen eller om det ända från början finns behov att bestämma att begränsningen skall gälla i mer än 30 dygn, fattas beslutet av den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter. Begränsningen av kontakterna skall upphävas så snart den inte längre behövs med hänsyn till 62 § 1 mom.

64 §

Allmänna förutsättningar för bruk av begränsande åtgärder

Under sådan vård utom hemmet som ordnas i form av anstaltsvård får begränsande åtgärder riktas mot barnet med stöd av 65—73 § i denna lag endast i den utsträckning som uppnåendet av syftet med omhändertagandet, barnets egen eller någon annans hälsa eller säkerhet eller tryggheten av något annat intresse som anges i de nämnda bestämmelserna nödvändigt kräver. Åtgärderna skall genomföras så tryggt som möjligt och med respekt för barnets människovärde.

65 §

Omhändertagande av ämnen och föremål

Om ett barn innehar berusningsframkallande ämnen eller redskap som särskilt lämpar sig för bruket av sådana, skall de omhändertas av anstalten. Likaså skall anstalten omhänderta ämnen eller föremål som ett barn innehar och som är avsedda att skada barnet eller någon annan. Anstalten får omhänderta ämnen eller föremål vars egenskaper gör att de lämpar sig för att äventyra barnets eller någon annans liv, hälsa eller säkerhet eller för att skada egendom, om det är sannolikt att barnet använder ämnena eller föremålen på det sätt som avses i denna bestämmelse. På överlämnande eller förstöring av omhändertagen egendom tillämpas vad som bestäms i någon annan lag. Bestämmelser om förstöring av i alkohollagen (1143/1994) avsedda alkoholdrycker eller andra alkoholhaltiga ämnen samt drycker som avses i 34 § 5 mom. i den nämnda lagen finns i 60 § i alkohollagen. När vården utom hemmet i anstalten upphör skall den omhändertagna egendomen återlämnas till barnet, om inte i någon annan lag föreskrivs annat om återlämnande eller förstöring av egendomen.

ring av i alkohollagen (1143/1994) avsedda alkoholdrycker eller andra alkoholhaltiga ämnen samt drycker som avses i 34 § 5 mom. i den nämnda lagen finns i 60 § i alkohollagen. När vården utom hemmet i anstalten upphör skall den omhändertagna egendomen återlämnas till barnet, om inte i någon annan lag föreskrivs annat om återlämnande eller förstöring av egendomen.

Ett omhändertagande enligt 1 mom. kan göras av föreståndaren för anstalten eller av en person i anstaltens vård- och fostringspersonal. Föreståndaren eller en av föreståndaren förordnad person i anstaltens vård- och fostringspersonal skall omedelbart underrättas om saken, och denne skall besluta om omhändertagandet, om egendomen inte återlämnas.

Anstalten får dessutom omhänderta andra än i 1 mom. avsedda ämnen och föremål som ett barn innehar och som sannolikt är till allvarligt förfång för ordnandet av vården av barnet eller andra barn utom hemmet eller för den allmänna ordningen i anstalten. Beslut om omhändertagandet fattas av föreståndaren för anstalten eller av en av föreståndaren förordnad person i anstaltens vård- och fostringspersonal. Åtgärden får inte pågå längre än vad som är nödvändigt av de skäl som anges i bestämmelsen och med avseende på barnets vård och fostran.

66 §

Kroppsvsitation och kroppsbesiktning

Om det finns grundad anledning att misstänka att ett barn i sina kläder har eller annars bär på sig ämnen eller föremål som avses i 65 § 1 mom., får *kroppsvsitation* företas för att utreda saken. Kroppsvsitationen företas av föreståndaren för anstalten eller av en av föreståndaren förordnad person i anstaltens vård- och fostringspersonal. Om inte något annat följer av särskilda skäl skall kroppsvsitationen företas i närvaro av en annan person i anstaltens vård- och fostringspersonal. Den som företar och den som är närvarande vid kroppsvsitationen skall vara av samma kön som barnet, ifall det inte är fråga om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

Om det finns grundad anledning att misstänka att ett barn har använt rusmedel som avses i 65 § 1 mom., får barnet underkastas *kroppsbesiktning* som kan omfatta ett utandningsprov eller tagande av blod-, hår-, urin- eller salivprov. Beslut om kroppsbesiktning fattas och kroppsbesiktningen utförs av föreståndaren för anstalten eller av en av föreståndaren förordnad person i anstaltens vård- och fostringspersonal eller av någon annan person med en för uppgiften lämplig yrkesexamen. Kroppsbesiktningen skall utföras så att den inte medför onödig olägenhet för barnet.

Om kroppsbesiktning utförs av någon annan än en yrkesutbildad person inom sjuk- och hälsovården, skall en annan person i anstaltens vård- och fostringspersonal eller någon annan person med en för uppgiften lämplig yrkesexamen vara närvarande. Endast yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården får ta blodprov. En person som är av annat kön än barnet får inte företa kroppsbesiktningen eller vara närvarande vid den, om det inte är fråga om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

Utan hinder av 1 och 3 mom. kan den som företar eller den som är närvarande vid kroppsvisitationen eller kroppsbesiktningen trots allt vara av annat kön än barnet, om barnets eller någon annans säkerhet kräver att åtgärden vidtas omedelbart.

67 §

Granskning av egendom och försändelser. Kvarhållande av försändelser

Om det finns grundad anledning att misstänka att ett barn innehar ämnen eller föremål som avses i 65 § 1 mom., får de utrymmen som barnet förfogar över eller den egendom som barnet innehar granskas.

Om det finns grundad anledning att misstänka att ett brev eller ett därmed jämförbart annat förtroligt meddelande eller någon annan försändelse till barnet innehåller ämnen eller föremål som avses i 65 § 1 mom., får innehållet i försändelsen granskas utan att brev eller andra förtroliga meddelanden läses.

Beslut om granskning enligt 1 och 2 mom. fattas och granskningen företas av förestån-

daren för anstalten eller av en av föreståndaren förordnad person i anstaltens vård- och fostringspersonal. Granskningen skall företas i närvaro av barnet och en annan person i anstaltens vård- och fostringspersonal. De utrymmen som barnet förfogar över eller den egendom som barnet innehar kan dock av särskilda skäl granskas också utan att barnet eller en annan person är närvarande. Orsaken till granskningen skall klargöras för barnet.

Den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter enligt 13 § 3 mom. har dessutom rätt att av särskilda skäl besluta att i 2 mom. avsett meddelande eller annan försändelse helt eller delvis inte skall frambefordras till ett barn, om innehållet i meddelandet eller försändelsen med hänsyn till omständigheterna som helhet med fog kan bedömas utgöra ett allvarligt hot mot barnets eller någon annans liv, hälsa, säkerhet eller utveckling. Försändelsen skall utan dröjsmål tillställas den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter för fattande av beslut.

68 §

Fasthållande

Föreståndaren för anstalten eller en person i anstaltens vård- och fostringspersonal får, för att lugna ett barn, hålla fast barnet, om det på basis av sitt förvirrade eller hotfulla beteende sannolikt skulle skada sig själv eller andra och fasthållandet är nödvändigt på grund av en överhängande fara för barnets eller någon annans liv, hälsa eller säkerhet eller för förhindrande av betydande skador på egendom. Fasthållandet skall till sin karaktär vara vård- och omsorgsbetonat, och det skall utifrån en samlad bedömning kunna anses försvarligt med beaktande av barnets beteende och situationen i övrigt. Fasthållandet kan också innefatta förflyttning av barnet. Fasthållandet skall upphöra genast då det inte längre är nödvändigt.

Den som hållit fast ett barn skall lämna en skriftlig rapport om det till föreståndaren för anstalten. När det är föreståndaren som hållit fast ett barn skall rapporten lämnas till den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter enligt 13 § 3 mom.

Bestämmelser om excess i samband med fasthållande finns i 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § i strafflagen.

69 §

Begränsning av rörelsefriheten

Ett barn får, om det är nödvändigt för barnets omsorg och motsvarar barnets bästa, för viss tid förbjudas att avlägsna sig från anstaltens område, anstalten eller en viss bostadsenhets lokaler, om

1) barnet har omhändertagits på den grund att han eller hon allvarligt har äventyrat sin hälsa eller utveckling genom bruk av rusmedel, en brottslig gärning som inte kan anses vara ringa eller något annat därmed jämförbart beteende, eller

2) barnet under sin vistelse i anstalten betar sig på ett sätt som nämns i 1 punkten, eller

3) begränsningen behövs i övrigt med avseende på vården eller omsorgen om barnet för att skydda barnet mot ett beteende som allvarligt skadar barnet.

En begränsning enligt 1 mom. får inte utan nytt beslut gälla i mer än sju dygn. Begränsningen får gälla i högst 30 dygn åt gången. Det får inte bestämmas att begränsningen skall gälla i större omfattning eller längre än barnets vård och fostran nödvändigt förutsätter. Åtgärden skall också avslutas genast när den inte längre är nödvändig på det sätt som anges i 1 mom.

Föreståndaren för anstalten eller en av föreståndaren förordnad person i anstaltens vård- och fostringspersonal får besluta om en begränsning som sammanlagt gäller i högst sju dygn. Beslut om en längre begränsning som gäller i sammanlagt högst 30 dygn fattas av den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter enligt 13 § 3 mom. Den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter skall utan dröjsmål underrättas om saken för fattande av beslut.

70 §

Isolering

Ett barn får isoleras från de andra barnen i anstalten, om barnet på basis av sitt beteende

är till fara för sig självt eller andra eller om isolering av någon annan särskilt grundad anledning är nödvändig med hänsyn till barnets liv, hälsa eller säkerhet. Isoleringen får inte förordnas pågå i större omfattning eller längre än vården och omsorgen om barnet nödvändigt förutsätter. Isoleringen får inte utan nytt beslut fortgå längre än 24 timmar åt gången. Isoleringen skall upphöra genast då den inte längre är nödvändig.

Beslut om isolering fattas av föreståndaren för anstalten eller av en av föreståndaren förordnad person i anstaltens vård- och fostringspersonal. Isoleringen skall ske under ständig tillsyn av anstaltens vård- och fostringspersonal. När det förordnats att ett barn skall hållas isolerat skall det samtidigt bestämmas vem som skall se till barnets säkerhet. Barnets förhållanden under den tid isoleringen pågår skall ordnas så att barnet får tillräcklig omsorg och vård samt möjlighet att samtala med en vårdare.

En isolering kan förlängas omedelbart genom nytt beslut endast om de i 1 mom. angivna förutsättningarna för isolering fortfarande föreligger. Dessutom förutsätts att det alltjämt inte är ändamålsenligt eller möjligt att ordna barnets vård på något annat sätt. Inte heller i detta fall får isoleringstiden sammanlagt överskrida 48 timmar.

Innan beslut om förlängning av isoleringen fattas skall barnet genomgå en läkarundersökning, om inte detta är uppenbart onödigt. Vid behov skall en läkarundersökning företas också vid isoleringens början eller medan isoleringen pågår.

Föreståndaren för anstalten eller en av föreståndaren förordnad person i vård- och fostringspersonalen skall omedelbart underrätta den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter enligt 13 § 3 mom. om isoleringen eller om att isoleringen förlängts.

71 §

Särskild omsorg

Med särskild omsorg avses sådan särskild, multiprofessionell vård och omsorg vid en barnskyddsanstalt som ordnas för ett barn i vård utom hemmet och under vilken barnets

rörelsefrihet kan inskränkas på det sätt som anges i 72 och 73 § i den utsträckning som vården och omsorgen om barnet förutsätter.

72 §

Ordnande av särskild omsorg

Om ett barns synnerligen viktiga enskilda intresse nödvändigt kräver det, kan för barnet under tiden för vård utom hemmet ordnas särskild omsorg för att bryta ett svårt rusmedelsmissbruk eller gravt brottsligt beteende, eller när barnets eget beteende allvarligt äventyrar barnets liv, hälsa eller utveckling på något annat sätt. Syftet med den särskilda omsorgen är att bryta ett beteende som skadar barnet självt och att möjliggöra helhetsinriktad omsorg som kommer barnet till del. En ytterligare förutsättning är att det med beaktande av barnets behov av vård och omsorg inte är möjligt att ordna vården utom hemmet på något annat sätt.

Beslut om inledande eller förlängning av särskild omsorg fattas av den tjänsteinnehavare som avses i 13 § 1 mom. sedan den socialarbetare som enligt 13 § 3 mom. ansvarar för barnets angelägenheter berett ärendet. Beslutet skall grunda sig på en multiprofessionell bedömning av barnets situation som gjorts med avseende på ordnandet av särskild omsorg och som baserar sig på expertis inom fostran, socialarbete, psykologi och medicin.

Särskild omsorg kan ordnas i högst 30 dygn. Tiden räknas från det att den särskilda omsorgen faktiskt inleds. Ett beslut om ordnande av särskild omsorg förfaller, om verkställigheten inte har kunnat påbörjas inom 90 dygn från det att beslutet fattades. Den särskilda omsorgen kan av synnerligen vägande skäl förlängas med högst 60 dygn, om ordnandet av vården av barnet utom hemmet alltjämt nödvändigt kräver det på de grunder som anges i 1 mom. Den särskilda omsorgen skall upphöra omedelbart, om den visar sig vara verkningslös med avseende på uppnåendet av målen för den eller när behov av den inte längre finns. Beslut om upphörande fattas av den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter enligt 13 § 3 mom.

73 §

Genomförande av särskild omsorg

Särskild omsorg kan ordnas vid en barnskyddsanstalt som till sitt förfogande har tillräcklig expertis inom fostran, socialarbete, psykologi och medicin för ordnande av särskild omsorg. Anstalten skall ha personal med en sådan för uppgiften lämpad yrkesexamen som verksamheten förutsätter och lokaler som i sanitärt och övrigt hänseende lämpar sig för ordnandet av särskild omsorg. Medan den särskilda omsorgen pågår kan barnet hindras från att avlägsna sig från dessa lokaler utan tillstånd eller övervakning.

Under tiden för särskild omsorg skall personer med i 1 mom. avsedd expertis träffa barnet regelbundet samt delta i planeringen, genomförandet och utvärderingen av den särskilda omsorgen om barnet. Under tiden för särskild omsorg skall barnet dessutom genomgå behövliga läkarkontroller. Medan den särskilda omsorgen pågår skall bok föras över läkarkontrollerna och de andra åtgärderna i samband med genomförandet av särskild omsorg och deras inverkan på barnet och barnets situation samt på det framtida ordnandet av vård utom hemmet för barnet. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet kan vid behov bestämmas närmare om anteckningarnas innehåll.

Klientplanen för barnet skall ses över när den särskilda omsorgen upphör

74 §

Anteckningar om begränsande åtgärder. Inverkan på klientplanen och planen för vård och fostran

För tryggande av uppföljningen och övervakningen av bruket av begränsande åtgärder enligt 65—70 § skall barnskyddsanstalten på behörigt sätt anteckna de begränsande åtgärder som den har vidtagit. Anteckningen skall omfatta en beskrivning av den begränsande åtgärden, grunden för åtgärden och åtgärdens varaktighet, namnet på den eller de som har beslutat om åtgärden, genomfört åtgärden i praktiken och närvarit vid genomförandet samt vid behov de särskilda skäl som avses i

66 § 1 mom. och 67 § 3 mom. Vidare skall nämnas åtgärdens eventuella inverkan på planen för vård och fostran. När anteckningen görs skall också nämnas på vilket sätt barnet har hörts före beslutet om eller genomförandet av den begränsande åtgärden samt barnets åsikt i saken. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet kan vid behov bestämmas närmare om anteckningarnas innehåll.

Vid en översyn av klientplanen för barnet skall särskilt bedömas hur syftet för de begränsande åtgärder som riktats mot barnet har uppnåtts och deras inverkan på klientplanen. Om klientplanen behöver ses över omedelbart, skall föreståndaren för anstalten eller en av föreståndaren förordnad person i anstaltens vård- och fostringspersonal underrätta den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter enligt 13 § 3 mom.

Orsakerna till begränsande åtgärder som riktats mot ett barn och åtgärdernas eventuella inverkan på planen för vård och fostran samt klientplanen skall diskuteras tillräckligt med barnet.

12 kap.

Eftervård

75 §

Barns och unga personers rätt till eftervård

Sedan vård utom hemmet enligt 40 § har avslutats skall det organ som ansvarar för socialvården ordna eftervård enligt detta kapitel för barnet eller den unga personen. Eftervård skall också ordnas sedan en placering som stödåtgärd inom öppenvården enligt 37 § har avslutats, om placeringen varat minst ett halvt år utan avbrott och berört enbart barnet.

Eftervård kan också ordnas för en annan än en sådan ung person som enligt 1 mom. varit klient hos barnskyddet.

Kommunens skyldighet att ordna eftervård upphör när fem år har förflutit från det att barnet sedan en placering utom hemmet enligt 1 mom. avslutades senast har varit klient hos barnskyddet. Skyldigheten att ordna eftervård upphör senast när den unga personen fyller 21 år.

76 §

Eftervårdens innehåll

Kommunen skall utifrån barnets eller den unga personens behov av stöd och med beaktande av klientplanen enligt 30 § 4 mom. ordna eftervård genom att stödja barnet eller den unga personen samt föräldrarna och vårdnadshavarna samt den som svarar för barnets eller den unga personens vård och fostran enligt vad som föreskrivs om stödåtgärder inom öppenvården i 7 kap., stöd för familjevårdare sedan vården överförts i 46 § 2 mom., mänskliga relationer och kontakter i 54 § samt vad som föreskrivs i detta kapitel.

När eftervården avslutas skall socialarbetaren vid behov tillsammans med den unga personen göra upp en plan, i vilken skrivs in de tjänster och stödåtgärder som den unga personen har tillgång till sedan eftervården avslutats.

77 §

Medel för eget hushåll

Om ett barn eller en ung person har placerats i vård utom hemmet i enlighet med bestämmelserna om placering som stödåtgärd inom öppenvården, vård utom hemmet eller eftervård enligt 40 §, skall varje kalendermånad medel reserveras i syfte att hjälpa barnet eller den unga personen att klara sig på egen hand till ett belopp som motsvarar minst 40 procent av barnets eller den unga personens inkomster, ersättningar eller tillgodohavanden enligt 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården. Barnbidrag beaktas dock inte då beloppet räknas ut.

Om barnet eller den unga personen inte får sådana egna inkomster, ersättningar eller har sådana egna tillgodohavanden som avses i 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården eller om de är otillräckliga, skall det organ som ansvarar för socialvården när placeringen avslutas stödja den unga personen som håller på att bli självständig med de medel för eget hushåll som behövs för boende, utbildning och utgifter i anslutning till självständighetsprocessen i övrigt.

Det organ som ansvarar för socialvården har rätt att besluta om tidpunkten för utbetal-

ning av medel för eget hushåll. Medel för eget hushåll skall i regel ges ett barn eller en ung person som håller på att bli självständig när eftervården avslutas eller av särskilda skäl i anslutning till stödjande och tryggnad av barnets eller den unga personens självständighetsprocess senast när han eller hon fyller 21 år.

Det organ som ansvarar för socialvården skall lämna en utredning om inflödet och utbetalningen av medel för eget hushåll sedan placeringen avslutats och på begäran av vårdnadshavaren, intressebevakaren eller ett 15-årigt barn även under den tid placeringen varar.

13 kap.

Övervakning

78 §

Kommunens meddelande om barn som skall placeras

I sådana situationer som avses i 16 § 2 mom. där ett barn har placerats inom någon annan kommun än den som gjort placeringen, skall placerarkommunen för att de tjänster och stödåtgärder som barnet behöver skall kunna ordnas samt övervakningen av platsen för vård utom hemmet skall kunna genomföras meddela barnets placering och när placeringen avslutas till det organ som ansvarar för socialvården i placeringskommunen och som skall föra register över barn som placerats inom dess område.

79 §

Övervakning av vård utom hemmet

Placerarkommunen skall övervaka att barnets placering i familjevård eller anstaltsvård förverkligas enligt denna lag och att barnet under den tid placeringen varar får de tjänster och stödåtgärder som det behöver och som placeringskommunen i enlighet med 16 § 2 och 3 mom. skall ordna.

Verksamheten på platsen för vård utom hemmet övervakas dessutom av placeringskommunen och av länsstyrelsen. Vid över-

vakningen skall de samarbeta med den placerarkommunen som nämns i 1 mom.

Om den kommun som placerat barnet upptäcker sådana missförhållanden eller brister i verksamheten på platsen för vård utom hemmet som kan påverka vården eller omsorgen om de placerade barnen, skall den utan hinder av skyldigheten att iaktta sekretess omgående underrätta den placeringskommunen och länsstyrelsen som avses i 2 mom. samt andra kommuner som enligt dess vetskap har placerat barn på samma plats för vård utom hemmet om saken.

80 §

Länsstyrelsens övriga tillsyn

Länsstyrelsen skall utöver vad som föreskrivs i 79 § följa verksamheten vid barnskyddsanstalterna med hjälp av inspektionsbesök på eget initiativ och i synnerhet övervaka deras bruk av begränsande åtgärder med stöd av 11 kap. i denna lag. I samband med tillsynen kan länsstyrelsen bereda ett barn möjlighet till förtroligt samtal med en representant för länsstyrelsen.

Tillstånd till grundande och utvidgning av en privat barnskyddsanstalt samt väsentlig ändring av verksamheten vid en sådan anstalt ges av länsstyrelsen. Bestämmelser om beviljande av tillstånd och länsstyrelsens tillsyn över en privat anstalt utfärdas i lagen om tillsyn över privat socialservice (603/1996).

81 §

Övervakning av vården av barn som placeras i enskilt hem

Beträffande barn som något annat än det organ som ansvarar för socialvården varaktigt placerat i enskilt hem skall anmälan utan dröjsmål göras till det organ som ansvarar för socialvården. Såväl barnets vårdnadshavare som den i vars vård barnet placerats är skyldig att göra en sådan anmälan. Bestämmelser om anmälan innehåll kan utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Sedan det organ som ansvarar för socialvården fått anmälan skall det utreda om det

enskilda hemmet till sina förhållanden är lämpligt för barnets vård och fostran samt om den som tagit barnet till sig förmår ta hand om det och om placeringen motsvarar barnets bästa. Beslut skall fattas om godkännande av placeringen.

Det organ som ansvarar för socialvården skall för den som tagit emot barnet för vård klarlägga vilka rättigheter och skyldigheter denne har samt vid behov stödja vårdaren genom att ordna stödåtgärder enligt 7 kap. i syfte att främja barnets vård och fostran.

Förutsättningarna för en fortsatt placering enligt 2 mom. och behovet av stödåtgärder enligt 3 mom. skall vid behov följas upp. Det organ som ansvarar för socialvården skall föra register över barn som placerats i enskilt hem i kommunen.

Om det enskilda hemmet eller den vård och fostran som ges där konstateras vara olämplig eller bristfällig, skall det organ som ansvarar för socialvården försöka rätta till saken. Om detta inte lyckas, kan organet förbjuda att barnet hålls i detta hem. Organet skall då sörja för att vårdnaden om barnet ordnas enligt barnets bästa och behov.

14 kap.

Handläggning av ärenden vid förvaltningsdomstolen

82 §

Allmänna bestämmelser om handläggning av ärenden

I fråga om handläggning av sådana ärenden som avses i denna lag vid förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen gäller det som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte annat föreskrivs i denna lag.

83 §

Interimistiskt förordnande

Vid handläggningen av en ansökan som gäller omhändertagande kan förvaltningsdomstolen ge ett interimistiskt förordnande om barnets vistelseort och om hur barnets vård och fostran skall ordnas under domstols-

behandlingen. Förordnandet kan ges utan att parterna hörs, om ärendet inte kan vänta. Det interimistiska förordnandet är i kraft till dess att förvaltningsdomstolen meddelar ett beslut i ärendet, om inte förordnandet dessförinnan återkallas eller ändras.

84 §

Förberedande muntlig förhandling i förvaltningsdomstolen

När ett ärende som gäller omhändertagande inletts kan förvaltningsdomstolen utöver den skriftliga beredningen av ärendet ordna en begränsad muntlig förhandling enligt 37 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen för att klarlägga parternas yrkanden och grunderna för dem. Syftet med förhandlingen är i synnerhet att klarlägga vad parterna och den myndighet som gjort ansökan eller fattat beslutet är oeniga om och vilka bevis som kan läggas fram till stöd för yrkandena. Vid förhandlingen kan inte tas emot muntlig bevisning eller höras sakkunniga.

Handläggningen av ärendet fortsätter efter en begränsad muntlig förhandling enligt 1 mom. som skriftlig behandling eller så kan en muntlig förhandling i ärendet ordnas enligt vad som föreskrivs i 37 och 38 § i förvaltningsprocesslagen.

85 §

Förvaltningsdomstolen domförhet

En lagfaren ledamot av förvaltningsdomstolen kan fatta förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller

1) beviljande av tillstånd för undersökning av barn enligt 28 §,

2) förlängning av tiden för brådskande placering enligt 39 § 4 mom., och

3) meddelande av interimistiskt förordnande enligt 83 §.

I ett ärende som avses i 1 mom. kan förvaltningsdomstolen även fatta sitt beslut i en sammansättning som består av en lagfaren ledamot av förvaltningsdomstolen och en sakkunnigledamot, om de är ense om avgörandet.

Den sammansättning som avses i 1 eller 2 mom. kan dessutom ordna förberedande muntlig förhandling enligt 84 § 1 mom.

I lagen om förvaltningsdomstolarna (430/1999) föreskrivs i övrigt om förvaltningsdomstolen domförhet.

86 §

Hörande av barn i förvaltningsdomstolen

Ett barn kan personligen höras i förvaltningsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen, om barnet ber om det eller ger sitt samtycke. Ett barn under 12 år kan emellertid höras personligen endast om det är nödvändigt för att ärendet skall kunna avgöras och det anses att hörandet inte medför betydande skada för barnet.

Ett barn kan höras personligen även så endast en eller flera ledamöter i domstolen och barnet är närvarande, om domstolen anser att detta är lämpligt och förfarandet är nödvändigt för att skydda barnet eller med säkerhet klarlägga barnets självständiga åsikt. Parterna och den myndighet som gjort ansökan eller fattat beslutet skall beredas tillfälle att bekanta sig med det rättegångsmaterial som upprättats eller spelats in vid hörandet och uttrycka sin åsikt om dess innehåll. Parternas rätt till information kan begränsas om det är nödvändigt för att skydda barnet eller någon annan för barnet synnerligen viktig fördel.

Ett barn kan höras personligen vid muntlig förhandling eller på något annat sätt enligt domstolens övervägande.

87 §

Förordnande av biträde för barn

Förvaltningsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen kan för ett barn förordna ett biträde för domstolsbehandlingen av ett ärende enligt denna lag, om barnet eller dess lagliga företrädare begär det eller domstolen anser att det annars är nödvändigt.

Om förvaltningsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen förordnar ett biträde,

fastän barnet eller dess lagliga företrädare inte har meddelat att han eller hon önskar ett sådant, gäller om förordnandet av biträdet i tillämpliga delar och om arvode och ersättning till biträdet vad som föreskrivs i rättshjälpslagen (257/2002), oberoende av om barnet har beviljats eller beviljas rättshjälp enligt rättshjälpslagen eller inte. Till dessa delar ges rättshjälp utan ersättning.

88 §

Brådskande handläggning

Ärenden som gäller barn- och familjeinriktat barnskydd enligt denna lag skall handläggas i brådskande ordning.

15 kap.

Sökande av ändring

89 §

Rätt att söka ändring

Ändring i ett ärende som gäller i 38 och 39 § avsedd brådskande placering, i 43 § avsett omhändertagande samt vård utom hemmet och i 47 § avsett upphörande av omhändertagande får sökas särskilt av ett barn som fyllt 12 år, barnets förälder och vårdnadshavare samt den som svarat för barnets vård och fostran omedelbart före beredningen av ärendet.

Ändring i ett ärende som gäller i 37 § avsedd placering som stödåtgärd inom öppenvården får sökas särskilt av ett barn som fyllt 12 år och av barnets vårdnadshavare.

Ändring i ett ärende som gäller i 63 § avsett begränsande av kontakter får sökas särskilt av ett barn som fyllt 12 år samt av barnets förälder och vårdnadshavare samt andra personer vars kontakter till barnet har begränsats genom ett beslut.

Ändring i ett ärende som gäller i 65 §, 67 § 4 mom., 69, 70 och 72 § avsedda begränsande åtgärder får sökas särskilt av ett barn som fyllt 12 år och av barnets vårdnadshavare.

Till övriga delar gäller i fråga om rätten att söka ändring och föra talan det som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

90 §

Sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen

Ändring i beslut som en tjänsteinnehavare som är underställd det organ som ansvarar för socialvården fattat i ett ärende som gäller i 38 och 39 § avsedd brådiskande placering, i 43 § 1 mom. avsett omhändertagande samt vård utom hemmet, i 47 § avsett upphörande av omhändertagande, i 63 § avsedd begränsning av kontakter samt i 65 §, 67 § 4 mom., 69, 70 och 72 § avsedda begränsande åtgärder får sökas genom besvär direkt hos förvaltningsdomstolen enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

I beslut som någon annan än en tjänsteinnehavare som är underställd det organ som ansvarar för socialvården har fattat i ärenden som gäller begränsningar och begränsande åtgärder enligt 11 kap. får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Besvär skall anföras inom 30 dagar från delfändet av beslutet.

Om inte något annat föreskrivs i denna lag tillämpas på ändringssökande i övrigt 7 kap. i socialvårdslagen samt förvaltningsprocesslagen.

91 §

Verkställighet av beslut som inte vunnit laga kraft

Beslut om omhändertagande av barn och upphörande av omhändertagande, vård utom hemmet, brådiskande placering, begränsning av kontakter samt de begränsande åtgärder som avses i 89 § 4 mom. kan verkställas genast trots överklagande, om verkställigheten inte kan uppskjutas utan att barnets hälsa eller utveckling äventyras och om en myndighet eller domstol förordnat att beslutet skall verkställas omedelbart.

Bestämmelser om verkställigheten av tillstånd till undersökning av barn ingår i 28 § 3 mom.

Då ändring sökts, kan besvärinstansen förbjuda verkställigheten av beslutet eller förordna att verkställigheten skall avbrytas.

92 §

Sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen

Ändring i förvaltningsdomstolens beslut som gäller brådiskande placering av barn enligt 38 och 39 § i denna lag, i 43 § avsett omhändertagande av barn samt vård utom hemmet, i 47 § avsett upphörande av omhändertagande, i 63 § avsedd begränsning av kontakter, i 28 § avsett tillstånd till undersökning av barn, i 35 § avsett tryggande av försörjning och boende, i 75 och 76 § avsedd eftervård, i 81 § 5 mom. avsett förbud samt i 16 § avsedd fördelning av ansvaret för ordnandet av barnskydd och kostnaderna mellan kommunerna får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Ändring i förvaltningsdomstolens beslut som gäller i 16 § avsedd fördelning av ansvaret för ordnandet av barnskydd samt kostnadsansvar mellan kommunerna får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd i saken.

En myndighet som gjort en ansökan eller fattat ett beslut har rätt att i förvaltningsdomstolens beslut i de ärenden som avses i 1 mom. söka ändring hos högsta förvaltningsdomstolen.

I andra beslut som förvaltningsdomstolen fattat om barn- och familjeinriktat barnskydd än de som avses i 1 mom. får ändring inte sökas genom besvär.

Över beslut som förvaltningsdomstolen har fattat under handläggningen av ärendet och genom vilket verkställigheten av det överklagade beslutet förbjuds eller avbryts, får besvär dock inte anföras hos högsta förvaltningsdomstolen.

I förvaltningsdomstolens interimistiska förordnande enligt 83 § får ändring inte sökas särskilt genom besvär.

16 kap.

Särskilda bestämmelser

93 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 kap.

Ikraftträdelsebestämmelser

94 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Genom denna lag upphävs barnskyddslagen av den 5 augusti 1983 (638/1983) jämte ändringar.

Helsingfors den 13 april 2007

Om det i den övriga lagstiftningen hänvisas till 1983 års barnskyddslag, skall denna lag tillämpas i dess ställe.

95 §

Övergångsbestämmelser

Kriterierna enligt 59 § 1 mom. för det högsta antalet barn som får vårdas samtidigt vid en barnskyddsanstalts bostadsenhet och kriterierna enligt 59 § 2 mom. för det minsta antalet anställda per bostadsenhet vid en barnskyddsanstalt samt kraven enligt 60 § 2 mom. på den yrkesmässiga behörigheten för den föreståndare som ansvarar för vård- och fostringsuppgifter vid anstalten tillämpas i alla barnskyddsanstalter senast inom 3 år efter lagens ikraftträdande.

Denna lag tillämpas inte på besvär eller underställning med anledning av ett beslut som fattats innan denna lag har trätt i kraft eller på behandlingen av ett sådant ärende vid en högre besvärinstans med anledning av besvär.

Republikens President**TARJA HALONEN**Social- och hälsovårdsminister *Tuula Haatainen*

Nr 418

L a g

om ändring av folkhälsolagen

Given i Helsingfors den 13 april 2007

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till folkhälsolagen av den 28 januari 1972 (66/1972) en ny 14 b §, samt till 24 §, sådan den lyder i lag 293/2006, ett nytt 2 mom., som följer:

14 b §

Den kommun (*placeringskommun*) enligt 16 § 2 mom. i barnskyddslagen (417/2007), där ett barn eller en ung person är placerad som en stödåtgärd inom öppenvården eller i vård utom hemmet eller i eftervård, skall ordna de tjänster inom folkhälsoarbetet som barnet eller den unga personen behöver. Tjänsterna skall ordnas i samarbete med den kommun som är ansvarig (*placerarkommunen*) enligt 16 § 1 mom. eller 17 § i barnskyddslagen.

Helsingfors den 13 april 2007

24 §

När placeringskommunen har ordnat de tjänster som avses i 14 b §, skall placerarkommunen betala en ersättning som motsvarar de kostnader som åsamkats placeringskommunen. Vid beräkning av ersättningsbeloppet iakttas 22 § 2 mom. i folkhälsolagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Tuula Haatainen*

Nr 419**L a g****om ändring av lagen om specialiserad sjukvård**

Given i Helsingfors den 13 april 2007

I enlighet med riksdagens beslut
 fogas till lagen av den 1 december 1989 om specialiserad sjukvård (1062/1989) en ny 30 a §,
 samt till 42 §, sådan den lyder i lag 1487/1992, ett nytt 3 mom., som följer:

30 a §

Det sjukvårdsdistrikt till vilket den kommun (*placeringskommun*) hör där ett barn eller en ung person är placerad med stöd av barnskyddslagen (417/2007) som en stödåtgärd inom öppenvården eller i vård utom hemmet eller i eftervård, skall ordna de tjänster inom den specialiserade sjukvården som barnet eller den unga personen behöver. Tjänsterna skall ordnas i samarbete med det sjukvårdsdistrikt till vilket den kommun (*placerarkommunen*) som är ansvarig enligt 16 § 1 mom. eller 17 § i barnskyddslagen hör.

42 §

— — — — —
 När placeringskommunens sjukvårdsdistrikt har ordnat de tjänster inom den specialiserade sjukvården som avses i 30 a §, skall det sjukvårdsdistrikt till vilket placerarkommunen hör betala en ersättning som motsvarar de kostnader som åsamkats det sjukvårdsdistrikt som ordnat tjänsterna.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Helsingfors den 13 april 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Tuula Haatainen*

L a g**om ändring av 50 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet**

Given i Helsingfors den 13 april 2007

I enlighet med riksdagens beslut
 ändras i lagen av den 21 augusti 1998 om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998) rubriken för 50 § och 2 mom., sådana de lyder delvis ändrade i lag 1389/2001, samt
 fogas till 50 §, sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., som följer:

50 §

Betalningsandelen för hemkommunen för en elev som får grundläggande utbildning på sjukhus eller i skolhem eller placerad enligt barnskyddslagen

Den kommun som under den tid undervisningen pågår enligt lagen om hemkommun är hemkommun för en elev som får grundläggande utbildning i ett i 57 § i barnskyddslagen (417/2007) avsett skolhem är skyldig att för eleven till den som ordnar skolhemsundervisningen betala en betalningsandel, som fås genom att de arbetsdagar vid skolan under vilka eleven meddelats undervisning multipliceras med de genomsnittliga faktiska årskostnader som utbildningsanordnaren har haft för undervisningen per arbetsdag. Från betalningsandelen avdras den andel enligt statsandelsgrunden som räknats ut för utbildningsanordnaren per elev som får skolhemsundervisning och i fråga om ett statligt skolhem den andel motsvarande statsandelsgrunden som beräknats på motsvarande sätt.

Den kommun som under den tid undervisningen pågår enligt lagen om hemkommun är hemkommun för en elev som placerats på det sätt som avses i 16 § 2 mom. i barnskyddslagen (417/2007) och får grundläggande utbildning är skyldig att för eleven till den som ordnar undervisningen betala en betalningsandel, som fås genom att de arbetsdagar vid skolan under vilka eleven meddelats undervisning multipliceras med de genomsnittliga faktiska årskostnader som utbildningsanordnaren har haft för undervisningen per arbetsdag. Från betalningsandelen avdras den andel enligt statsandelsgrunden som räknats ut för utbildningsanordnaren per elev som får grundläggande utbildning.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2008.

Denna lag tillämpas även i fråga om en sådan elev som vid denna lags ikraftträdelse är placerad på det sätt som avses i lagen.

Helsingfors den 13 april 2007

Republikens President**TARJA HALONEN**Social- och hälsovårdsminister *Tuula Haatainen*

Nr 421

L a g

om ändring av namnlagen

Given i Helsingfors den 13 april 2007

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i namnlagen av den 9 augusti 1985 (694/1985) 32 d § 2 mom., sådant det lyder i lag
253/1991, och
fogas till lagen en ny 16 a § som följer:

16 a §

Ändring av ett omhändertaget barns släktnamn

Om ansökan om ändring av släktnamn gäller ett barn som har omhändertagits med stöd av 40 § i barnskyddslagen, skall ett yttrande om förutsättningarna för ändringen av släktnamnet begäras från det organ som ansvarar för socialvården i den kommun där barnet omhändertagits.

Helsingfors den 13 april 2007

32 d §

Ansökan om ändring av förnamn

I fråga om ansökan om ändring av förnamn gäller i tillämpliga delar det som föreskrivs i 14—16, 16 a och 20—22 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Tuula Haatainen*

L a g**om ändring av 7 och 12 b § i lagen om förvaltningsdomstolarna**

Given i Helsingfors den 13 april 2007

I enlighet med riksdagens beslut
 ändras i lagen av den 26 mars 1999 om förvaltningsdomstolarna (430/1999) 7 § 1 mom. 1 punkten och 12 b § 2 mom, sådana de lyder, 7 § 1 mom. 1 punkten i lag 699/2005 och 12 b § 2 mom. i lag 675/2006, som följer:

7 §

Sakkunnigledamöter

I förvaltningsdomstolen deltar en sakkunnigledamot i behandlingen och avgörandet av
 1) ärenden enligt barnskyddslagen (417/2007) som gäller barn- och familjeinriktat barnskydd,

12 b §

Domförhet med en ledamot

Bestämmelser om förvaltningsdomstolens domförhet med en domare finns i 193 § 2 mom. i utlänningslagen, 27 § 2 mom. i rätts-hjälpslagen (257/2002), 20 kap. 14 § 1 mom. i fängelselagen (767/2005) och i 85 § i barnskyddslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Helsingfors den 13 april 2007

Republikens President**TARJA HALONEN**Social- och hälsovårdsminister *Tuula Haatainen*

RP 252/2006
 ShUB 59/2006
 RSv 309/2006

UTGIVARE: JUSTITIEMINISTERIET

Nr 417—422, 4 ark